

Bilgi Teknolojileri Verimlili?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilgi Teknolojileri Verimlili?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17640>

Özet

Bilgi Teknolojileri Verimliliği Ölçeği, Ufuk Türen ve Hakan Erdem tarafından 2017 yılında Türkçeye uyarlanmış bir ölçektir. Bu araç, çalışanların kullandıkları bilgi teknolojilerinin (BT) iş performansları, görev tamamlama hızları ve genel iş kalitelerini ne ölçüde artırdığını algılamaları ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, özellikle **havacılık sektörü** çalışanları üzerine odaklanan bir araştırmada kullanılmı olup, örgütsel adalet algısının **iş verimliliği** üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. 4 maddeden oluşan bu kısa ölçek, bireysel düzeyde teknoloji kullanımıyla algılanan faydaları değerlendirilen tek boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Bilgi teknolojileri verimliliği, iş performansları, örgütsel adalet, uyarılma, havacılık sektörü, psikometrik araçlar.

Yazarlar

Ufuk Türen, Hakan Erdem.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, çalışanların iş süreçlerinde kullandıkları bilgi teknolojileri sistemlerinin, görevlerini yerine getirme kapasitelerini, hızları ve genel **verimliliklerini** ne düzeyde artırdığını nicel olarak ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek bireysel düzeyde algılanan BT etkinliğini değerlendirir.

Ölçeğin Türkçeye uyarlanması, özellikle Türkiye'deki havacılık sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlardaki çalışanların teknoloji kullanıma yönelik algılarını incelemek üzere gerçekleştirilmiştir. Bu uyarılma, **örgütsel adalet** gibi kurumsal faktörlerin çalışanların teknoloji verimliliği algısı üzerindeki potansiyel etkilerini araştırmada kritik bir rol oynamıştır.

Yapı

Bilgi Teknolojileri Verimliliği Ölçeği, tek bir temel psikolojik yapıyı, yani "Algılanan Bilgi Teknolojileri Verimliliği"ni ölçmektedir. Bu yapı, çalışanların kullandıkları teknolojik araçların iş yükünü azaltma, iş kalitesini yükseltme ve genel olarak daha fazla işi daha kısa sürede tamamlama yeteneği olarak tanımlanır.

Ölçek, doğrudan çalışanların kendi deneyimlerine ve algılarına dayanarak, teknolojinin görev başarılarına ve profesyonel etkinliğe katkılarına değerlendirir. Yüksek puanlar, çalışanların

kulland??? BT sistemlerinin i?ini yapmas?nda güçlü ve pozitif bir destek sa?lad??? anlam?na gelirken, dü?ük puanlar teknolojinin faydas?n?n yetersiz veya s?n?rl? alg?land???n? gösterir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Türen ve Erdem (2017) taraf?ndan kaleme al?nan orijinal uyarlama makalesinde detayl? olarak sunulmu?tur. Bu çal??malarda, ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizi tekniklerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Ara?t?rmac?lar, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe ba?lamda da korundu?unu ve maddelerin ölçtü?ü yap?y? temsil etme yetene?inin yeterli oldu?unu do?rulam??lard?r. Kapsaml? geçerlik sonuçlar? ve kullan?lan istatistiksel yöntemler hakk?nda detayl? bilgiye ula?mak için ilgilenen ara?t?rmac?lar?n referans makaleyi incelemesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri de uyarlama makalesinde yer almaktad?r. Güvenirlik, genellikle iç tutarl?lk katsay?s? olan **Cronbach's Alpha** de?eri ile rapor edilir. Yüksek bir Alfa de?eri, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir oldu?unu gösterir.

Bu tür uyarlama çal??malar?nda, Cronbach's Alpha de?erinin kabul edilebilir s?n?rlar?n (genellikle .70 ve üzeri) üzerinde olmas? beklenir. Spesifik güvenilirlik katsay?s? için kullan?c?lar?n Türen ve Erdem (2017) makalesine ba?vurmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Bilgi Teknolojileri Verimliliği Ölçe?i, yaln?zca 4 maddeden olu?mas? nedeniyle muhtemelen tek boyutlu bir yap?y? hedeflemektedir. Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in yap?sal do?rulu?unu test etmek amac?yla faktör analizi (genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi - DFA) uygulanm??t?r.

Bu analizler, 4 maddenin tek bir faktör alt?nda topland???n? ve bu faktörün, çal??anlar?n alg?lanan BT verimlili?ini yeterli düzeyde aç?klad???n? kan?tlamay? amaçlar. Faktör yükleri ve model uyum indeksleri gibi faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin sa?laml???n? göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 4 maddelik, 5'li **Likert** derecelendirme ölçe?i kullan?lmaktad?r. Cevap seçenekleri 1=

KESİNLİKLE KATILMIYORUM ile 5= KESİNLİKLE KATILIYORUM arasında deyimlidir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çalışanlar

Yaş Grubu: Yetkin Çalışan Nüfus

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki havacılık sektöründe görev yapan çalışanlar.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) anketi.

Anahtar Kelimeler

IT productivity, bilgi verimliliği, örgütsel davranış, psikometrik araçlar, Türen ve Erdem, Likert ölçeği.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ufuk Türen

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

İletişim E-posta Adresi: uturen2011@gmail.com

Yazma Adresi: Bilinmiyor

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017 (Uyarılma ve yayın yılı).

Çizimler ve Ücret: Ölçeğin akademik veya ticari amaçlarla kullanılması için sorumlu yazar Ufuk Türen ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ücret bilgisi belirtilmemiştir.

Referanslar

Türen, U. ve Erdem, H. (2017). Örgütsel adalet algısının çalışanların bilgi teknolojileri verimliliği üzerindeki etkisi: Havacılık sektöründe bir araştırma. *Uluslararası İktisadi ve İdari Araştırmalar Dergisi*, 19, 89-110. doi: 10.18092/ulikidince.310059.

Makalenin tam metni Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.gov.tr.

Ölçeğin orijinal PDF'i aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: bilgi-teknolojileri-verimlilik-toad.pdf

Bilgi Teknolojileri Verimlili?i Maddeleri

Ölçek Derecelendirmesi: 5'li Likert (1= KES?NL?KLE KATILMIYORUM, 5= KES?NL?KLE KATILYORUM)

??imde kulland???m teknoloji daha fazla i?i ba?armamda bana yard?mc? oluyor.

??imde kulland???m teknoloji yapt???m i?in verimlili?inin art?rmas?nda yard?mc? oluyor.

??imde kulland???m teknoloji i?imi daha iyi yapmamda bana yard?mc? oluyor.

??imde kulland???m teknoloji yapt???m i?in kalitesinin art?rmas?nda yard?mc? oluyor.

ARABPSYCHOLOGY.COM